ՀԱՄ ԹՎԱՐԻ 3459 (Ն. Տ.) 5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1895 — 24 ՕԳՈՍՏՈՍ 1895 — 16 ՊԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 1313 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԹԵՐԹԻ

Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه ادارهسی غزته آره‌ولك اوغلنده‌کی

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Գրական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան դրամական արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ Տարեկան Ֆրանկ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տպագր. Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց թղթատարի ծախքը միջոցնակ Ղրուշ	50

Խմբագրութեանս ուղղուած հասակ կամ գրութիւն չ՝ տրուիր։

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ ՄԻԼԻՈՆՆԵՐԸ

Կը լսենք թէ Ազգ. Վարչութիւնը ուշադրութեան առեր է Հնդկաստանի մէջ ապրող մեռած հայերուն ժառանգութեան ու կտակներուն խնդիրը, որոյ շնորհիւ հարկ եղած բանակցութիւնները կատարել Մայր Աթոռին և այլ որոց հետ որ հարկ է, վաւերական տեղեկութիւններ ստանալու և իրական արդիւնք մը ձեռք բերելու համար, եթէ հնար ըլլայ։

Այն անգամ որ այս միլիոններու խնդիրը պարբերաբար կը յուզուի հայ լրագրութեան կողմէ,—ինչպէս վերջերս ալ Արևելքի մէջ,—միշտ սա բանաւոր եզրակացութեան յանգած է թէ, անհատական դիմումներն անօգտ են ուղղութիւն մը տալու համար գործին եւ թէ Պատրիարքարանը միայն տէր կանգնելով այդ գումարներուն,—թէ անոնց որոնք ազգին կտակուած են և թէ անոնց որ հեռաւոր կամ մօտաւոր ազգականներու,—ամենէն աւելի հաւանականութիւն կայ գործնական ելքի մը հասնելու։

Վարչութեան օրոշումը գոհունակութեամբ պիտի խնայեն ոչ միայն անոնք որ տենդոտ անձկութեամբ մը կը սպասեն կամ առանց վհատելու կ՝սպասին։ Իբրեւ օրինաւոր ժառանգորդներ, այլ և ամենքս անխտիր, քանի որ կը բարեգործութեան ալ բաժիններ պիտի հանուին ակնկալուած միլիոններէն։

Ներկայս շատ այցելած ու հոն բնակող ուրիշ անձնաւորութիւն մը, որ գործնական միտքի մը կը միացնէ զգայուն սիրտ մը, անցեալ տարի Պոլիս գտնուած միջոցին վստահաբար կը խօսէր Հնդկահայ կտակներուն վրայ զորս օրինական ճամբով ձեռք բերելու կարելիութիւնը ցնորական դաղափարի մը տեղ չէր դներ բնաւ։ Ինքը, առանց որ և է առնչութիւն ունենալու գործին հետ, հետաքրքիր եղած էր տեղեկութիւններ քաղելու և սա խորհուրդը կուտար թէ, ժառանգորդները՝ Պատրիարքարանի իրաւասութեան տակ միաբանելով, եթէ նշանակեն անգլիագէտ ու վստահելի փաստաբան մը որ երթայ Հնդկաստանի տեղային իշխանութիւններուն մօտ ստիպողական ձեռնարկներ ընել ու անգլիական դրամատուններուն մէջ աւանդ ձգուած գումարները պահանջել, յաջողութիւնը այնչափ երկբայելի չպիտի ըլլայ, որքան եթէ իրաքանչիւր կտակարարի ժառանգորդներն իրենք իրենց հաշուին աշխատին։

Նոյն իսկ առանց նկատողութեան առնելու յաջողութեան ապահով ըլլալը կամ չըլլալը, գիտէք թէ այս անհատական աշխատանքները ինչ դժբաղդութիւններու պատճառ կրնան։ Ամէն հիւանդութիւն կը դառնայ միլիոններ երազել։ մարդ մը որ պաշտօն մը, արհեստ մը կամ խանութ մը ունի, եւ հաճեստ չահ մը, տակաւ առ տակաւ կը լքանէ զանոնք։ օրն ի բուն և դիշերն համբուն հնդկական միլիոններուն վրայ սեւեռած կը մնան իր միտքն ու երեւակայութիւնը։ տենդոտ, ու մեծ մասով ապարդիւն աշխատութեան մը հոսանքին կը մատնուի, ուսկից չի կըրնար դուրս ելլել, մինչեւ որ սպառի իր նիւթական կարողութիւնը, կամ մտքին առողջութիւնը կամ ֆիզիքական ուժերը։ կիներ ալ կան այս խանդերուն մէջ, որոնք յանկարծական շլացում մը կունենան, երբ մէկը կը յիշեցնէ իրենց թէ քանի մը հարիւր հազար ոսկի պիտի կրնան տիրանալ, եթէ հաստատեն իրենց ազգականութիւնը աւելի քան մէկ ու կէս դար առաջ կալկաթայի կամ Մատրասի մէջ մեռած հայու մը հետ։ եւ ահա խեղճ կինը կը սկսի հեռաձգութիւններու, դիմումներու, անվերջ ու տաղտկացուցիչ, որոնք գոնէ արդիւնքի մը յանգեին։ Հեգնելու համար չէ որ կը գրեմ այս տողերս։ աւելի արդահատանքի արժանի են անոնք և ձեռնտուութեան կարօտ՝ իրենց ձեռնարկներուն մէջ։ ո՞վ է այն մարդը կամ կինը՝ որ անակնկալ բաղդի մը էն տկար յոյսին առջեւ իսկ չոգեւորուի։ ամբողջ ընտանիքներ կան որոնք Հնդկաստանի միլիոններուն հմայքէն զրկանքով ու նեղութեամբ կ՝ապրին, առօրեայ հոգերը մոռցած, նիւթական առատութիւնները արհամարելով, բայց երանութեան չեմ գիտեր ինչ ակնկալութեամբ մը որ կը կապուրէ զիրենք։ Հապա այն ազգայինները որոնք տուն տեղ ձգած, մինչեւ Հնդկաստան գացած են, մտքէն հակելու համար այդ դանձերուն վրայ, ու մինչեւ իսկ կեանքերնին վրայ տուած կամ թշնաւոր վերադարձած են։

Պատրիարքարանը շատ բարի մտածում մը ունեցաւ վերջապէս ուշադրութեան առնելով այս կտակներու խնդիրն, և կը սպասուի որ Ս. Էջմիածնէն, Պարսկաստանի ու Հնդկաստանի առաջնորդութենէն և Երուսաղեմէն հասնելիք վաւերական տեղեկութիւններով կարելի ըլլայ հաստատել ժառանգական այն քանի մը գիծերն որոնք արդար իրաւունք ունին իրենց նախահայրերուն կողմէ թողուած կըտակներուն։ Տ.

Հնդկաստանի ժառանգութիւններու գործին հեռամուտ և իրազեկ ազգային մը կարդ մը տեղեկութիւններ հաղորդած է մեզ, որոցմէ մէկ քանին աւելորդ չենք համարիր քաղել, ամբողջացնելու համար շարքն այն ծանօթութիւններուն որոնք յաջողաբար հրատարակուեցան Արևելքի մէջ։

Հնդկաստանի գաղթականութեանց մէջ ամենէն աւելի փայլուն համբաւ կը վայելէին Մարտրասի հայերը որոնք 1700ին տեղափոխուած էին հոն ուրիշ երկիրներէ։ Այս հայեր նշանաւոր եղած են իրենց ուսումնասիրութեամբն ու մարգասիրութեամբը. մեծամեծ կտակներ ընելէ զատ, հոյակապ եկեղեցի մ՝ալ կառուցեր էին, ընդարձակ գերեզմանատունով մը ուր կը հանդչին։ Տապանաքարերուն վրայ գոհարիներէն կշիռներ փորագրած ըլլալէն կը մակաբերուի թէ այդ ազգայիններ գոհարեղէնի վաճառական էին մեծ մասով։ Մատրասի հայերը օրերու յատուկ անտուկ մը հաստատած էին այդ թուականին, 800,000 ֆրանք դրամագլխով, որ մինչեւ հիմայ կը գործածուի։

Հնդկաստանի այլեւայլ քաղաքները բնակած ու մեռած հայ վաճառականներու ազգածիլը կը գտնուի Երուսաղէմ։ Այս իրողութիւն կը բացատրուի այնու, որ Կալկաթայի անգլիական դրամատան մէջ ոչ վաղն էջմիածնայ, այլեւ Երուսաղէմի վանքին թողուած կտակներ կան, այն ժամանակ այնտեղ պաշտօնավարող քահանան եղած է Տ. Եղիշէ Մկրտչեան։

Հնդկաբնակ հին հայերը «մահտեսի» կը կոչուէին, հաւանաբար Երուսաղէմ ուխտի գացած ըլլալով։

Հնդկաստանի մէջ առեւտրական մեծ գործերով զբաղող հայերէն կը յիշուի Պապեան Յակոբ որդի Մկրտիչ. Աքբայի մէջ ալ Պողոս Երամեան։

ԴՐԱԴԷՏԻ ՄԸ ԱՆՁՆԱՍԱՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Պ. Իթոլիդ Ռէյմոն, հանրածանօթ թատերական հեղինակը, անձնասպան եղաւ ի Սէն-Մանտէ։ Քանի մը ամսէ ի վեր անարիւնութենէ և ուղեղային յոգնութենէ կը տառապէր։ Բէվրլէրի հարուած մը պարպեց զլխուն։ Պ. Ռէյմոն Սէն-Մանտէ կը բնակէր։ Հայրը սիրուն տղաւոր մը, Տիմէնիլ Ժառուղիին անկիւնը։ Ծնած է ի Վալբէա 1844ին. ամուսնացած է ի Սէն-Մանտէ 1881ին և երկու աղջիկներու հայր էր։ Սիւզան 13 տարեկան և Ալիս 7 տարու, որ գիշերթիկ վարժարան է ի Սէն-Մառ. խեղճ մանկուհին դեռ չի գիտեր առաջ եկած դժբախտութիւնը։ Ընտանիքը շատ սիրակցորդ էր. Պ. Ռէյմոն քաջուած կեանք մը կանցուներ և ամբողջ ժամերը կանցուցած կը մնար իր աշխատութեան խուցին մէջ, ճաշի ժամերուն միայն դուրս ելլելով։ Անցեալ հինգշաբթի, կէս օրին, տեղան նստելու պահուն, Պ. Ռէյմոն ճաշարան իջած չըլլալով, տիկին Իւբէ որ կար կը կարէր տանը մէջ, աշխատութեան խուցն եղաւ։ և ի դուր գարկաւ դրան։ բնաւ պատասխան չառաւ։ Անմիջապէս վար իջաւ նորէն իմաց տալու տիկին Ռէյմոնին որ ինքն ալ փիր ելաւ և դուռը բացաւ։ Այն ատեն մեծ ցաւով տեսաւ իր ամուսնին գիակը թիկնամոռի մը վրայ փռուած, ձախ քունքը գնդակէ մը ծակուած։ Ընտանիքին բժիշկը կանչուեցաւ իսկոյն, որ մահը միայն հաստատեց։

Անձնասպան ըլլալէ առաջ, Պ. Ռէյմոն ուրիշ սենեակէ մը հայլի մը բերած էր։ Իր առջեւ դրած էր զայն, զէնքն աւելի աղէկ ուղղելու համար։ Իր գրասեղանին վրայ, որ մերկացած էր իր թուղթերէն, կը գտնուէր թուղթ մը որուն վրայ գրուած էր։

«Բոլոր արդէն փակուեցաւ ի Բրիվա, հայրս ցնորքէ վարակուեցաւ։ ես ալ չրջապատուած տեսայ ինքզինքս թշնամիներէ. սեւ մտածումները կը խուժեն վրաս։ ա՛լ ուժ չունիմ զանոնք վանելու։ Պիտի խենդենամ։ Զգացած չարչարանքներս անսահման են։ կուզէ...»

Գրիչը կեցեր է հոս։

Ռէյմոն բազմաթիւ թատերախաղեր գրած է, որոնց մեծ մասը յաջողութեամբ ներկայացուած են Փարիզի թատրոններուն մէջ։

ԻԶՄԻՐԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐԸ

Աբդ-Էլլահ Մամուն վերջին թիւը շատ տխուր լուրեր կը բերէ Իզմիրի ազգային վարժարաններու վիճակին վրայ։ Ասկէց առաջ եւս անդամ մը առիթ ունեցանք խօսելու այդ վարժարաններու տեսչին վրայ, որուն ապարդիւն պաշտօնավարութիւնը նամակով մը կը յայտնէր մեր Իզմիրի թղթակիցը։

Զարմանալի բան որ սոյն տեսչութեան երկամեայ պաշտօնավարութեան միջոցին բնաւ ո և է տեղեկագիր չէ մատուցուեր Ազգ. Վարչութեան, գաղափար մը տալու համար վարժարաններու վիճակին վրայ։ իսկ հասարակութիւնն որ միշտ լուսի վրա տակութիւն և մատչն ծանօթութիւն ունենալու է այն կրթական յարկին վրայ ուր մատաղ սերունդը կը դաստիարակուի, բընաւ ո և է տեղեկութիւն չունի։ Երբ այսքան կարեւոր գործի մը վրայ լռութիւն կը պահուի, հասարակութեան վստահութիւնը չարաչար գործածուած չըլլա՞ր։

Գեր. առաջնորդը իր այն հրաւիրագրին մէջ զոր ուղղած էր այլ և այլ անձերու՝ յանձնաժողովի կազմութեան համար, կ՝ըսէ թէ կրթութեան գործը ամուլ դրութեան մատնուած է, ուստի պէտք է որ վարժարաններն այսուհետեւ արդիւնաւոր դիրքի մը ենթադրուին, կարողագոյններու ձգելով կրթութեան նրբին գործը։ Միայն մէկ անդամը, չափէն աւելի անձնապաստան, չի խրաչիր չուրջը տիրած ամայութենէն։ անվհատ ոգիի տէր, կը շարունակէ պաշտօնը՝ տեսչին հետ, որուն համբաւաւոր տեղեկագիրը դեռ լոյս չտեսաւ։

Զարմանալի բան որ սոյն տեսչութեան երկամեայ պաշտօնավարութեան միջոցին բնաւ ո և է տեղեկագիր չէ մատուցուեր Ազգ. Վարչութեան, գաղափար մը տալու համար վարժարաններու վիճակին վրայ։ իսկ հասարակութիւնն որ միշտ լուսի վրա տակութիւն և մատչն ծանօթութիւն ունենալու է այն կրթական յարկին վրայ ուր մատաղ սերունդը կը դաստիարակուի, բընաւ ո և է տեղեկութիւն չունի։ Երբ այսքան կարեւոր գործի մը վրայ լռութիւն կը պահուի, հասարակութեան վստահութիւնը չարաչար գործածուած չըլլա՞ր։

Գեր. առաջնորդը իր այն հրաւիրագրին մէջ զոր ուղղած էր այլ և այլ անձերու՝ յանձնաժողովի կազմութեան համար, կ՝ըսէ թէ կրթութեան գործը ամուլ դրութեան մատնուած է, ուստի պէտք է որ վարժարաններն այսուհետեւ արդիւնաւոր դիրքի մը վրայ լռութիւն կը պահուի, հասարակութեան վստահութիւնը չարաչար գործածուած չըլլա՞ր։

Գեր. առաջնորդը իր այն հրաւիրագրին մէջ զոր ուղղած էր այլ և այլ անձերու՝ յանձնաժողովի կազմութեան համար, կ՝ըսէ թէ կրթութեան գործը ամուլ դրութեան մատնուած է, ուստի պէտք է որ վարժարաններն այսուհետեւ արդիւնաւոր դիրքի մը ենթադրուին, կարողագոյններու ձգելով կրթութեան նրբին գործը։ Միայն մէկ անդամը, չափէն աւելի անձնապաստան, չի խրաչիր չուրջը տիրած ամայութենէն։ անվհատ ոգիի տէր, կը շարունակէ պաշտօնը՝ տեսչին հետ, որուն համբաւաւոր տեղեկագիրը դեռ լոյս չտեսաւ։

Զարմանալի բան որ սոյն տեսչութեան երկամեայ պաշտօնավարութեան միջոցին բնաւ ո և է տեղեկագիր չէ մատուցուեր Ազգ. Վարչութեան, գաղափար մը տալու համար վարժարաններու վիճակին վրայ։ իսկ հասարակութիւնն որ միշտ լուսի վրա տակութիւն և մատչն ծանօթութիւն ունենալու է այն կրթական յարկին վրայ ուր մատաղ սերունդը կը դաստիարակուի, բընաւ ո և է տեղեկութիւն չունի։ Երբ այսքան կարեւոր գործ

Կ. ՊՈԼԻՍ ԹՒ 245 ՍԵՊՏ. 1895

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Սանասարեան Վարժարանի խնամակալութիւնն, որ վերջերս քանի մը անգամ գումարուած էր Ս. Պատրիարքը Հօր նախագահութեամբ, ոչ և այլ կարգադրութիւններ ըրաւ այս կարեւոր հաստատութեան նոր տարեշրջանին առթիւ, որ կը սկսի առաջիկայ Սեպտ-ին։ Մոգաստեանցն Սիմոն պէյի տեղ, որ Թաղական ժողովոյ ատենապետութիւնն առնելու Սանասարեան Վարժարանի խնամակալութեան անդամ կարգուած էր, Գարակէօղեան Տիգրան էֆ. անդամ ընտրեցաւ Բարեյիշատակ Ենանասարեանի կտակարարին այն արտօնագրութեան համաձայն թէ խնամակալութիւնը պէտք է կազմուի Կ. Պոլսոյ առաջնակարգ ազգայիններէ որք հանրային գրասենեաց մտատակարարութեան մասին ամեն երաշխաւորութիւններ ընծայեն, և թէ մեռնողներուն ու հրաժարականներուն տեղ նորերու ընտրութիւնը կատարեն խնամակալութեան մնացեալ անդամք, նոյն մարմնոյ վեցեակ անդամներն են այժմ Արիկ էֆ. Ոնճեան, Գաբրիել էֆ. Նորատունկեան, Յովհաննէս էֆ. Լատեան, Յովհաննէս էֆ. Նուրեան, Պարսիկ էֆ. Կիւլպենկեան և Տիգրան էֆ. Գարակէօզեան, որք կը գործեն օրէնքն Ս. Պատրիարքին նախագահութեամբ։ Իր հաստատութեան ուսումնական և բարոյական ուղղութիւնն յանձնած ըլլալով յաւուրց անօրէնութեան զրոս նեղութեանց մէջ կրթել և պատրաստել տուած էր, կտակարարը Կ. Պոլսոյ խնամակալութեան վրայ փնտռեր է առաւելապէս գրամական պարկեշտութիւն ու կարողութիւն, մանաւանդ որ ասպնի արտաքնութիւն մ'ալ կայ որ եթէ արտասովոր ծախքերու պատահառաջ եղեռնացոյցը բաց ունենայ, խնամակալութեան անդամք պէտք է պատրաստ ըլլան իրենց անձնական նպաստներով բացը լրացնել, և հաստատութեան ապագայն փրկանդելու։ Այս տեսակէտով, խնամակալութիւնն անտարակոյս լաւագոյն կը նշանակէ բարերարին ինդրած վերջաւորութիւններն։ Ասիկա պահպանողական եւ չրջահայեաց մարդիկ մ'է, որոյ ձեռաց մէջ բան մը չի վտանգուիր, թէպէտ գպրոցական յանդուգն նորութիւններ ալ չեն փորձուիր, և գուցէ Սանասարեան Վարժարանն իր ընթացքեամբ իսկ ձեռնտու չէ այնպիսի վիճակներու, և իր զգուշաւոր յառաջդիմութեան վիճակին մէջ թերեւս կարենայ ի վերջոյ աւելի օգտակար ըլլալ հասարակային դաստիարակութեան գործին։

Սանասարեան Վարժարանի այլ և այլ թերի կէտերն արդէն նշանակուած են այս սիւնակաց մէջ, և խնամակալութիւնն անտարբեր գտնուած չէ անոնց նկատմամբ։ Հայերէնի համար Բարեբարին օրով և իր խնամքով պատրաստուած ուսուցչին մահէն ի վեր, այն ամենակարեւոր ճիւղ տկար վիճակի մէջ մնացած էր։ Բայց Գուրգէն էֆէնդի անուանումովը կենայ ըստիլ թէ անհանգիստ ընտրութիւնը կատարուեցաւ, և արդիւնքն ալ մասամբ նպաստաւոր ցարդ։ Կիրթաւորութեան տարին ծայրն էր տնուշա Դալբէթեան մէջ յերիւրուած և իրմէ թէ Էջմիածնէ բերուած նամակներով յայտնի կարգացած նամակներ ցոյցնող կարգացողը թէ Գուրգէն էֆ. կրնայ չէ հայերէն ուսուցանել, որ Գիւտ թէ Կ. Պոլսոյ մէջ ամենէն յառաջդէմ հայ վարժարան, սկսեալ Կիւլպենկեան Վարժարանէն, նոյն ուսուցչին տակն բաց էին հայերէն սովրեցնելու համար։ Կ. Պոլսոյ մէջ այս ասպնան բաւական համարուած ուսուցիչ մը Երզրումի մէջ միայն անբաւական կը նշանակուէր իր ասպարէզին համար պահանջուածներուն։

Հայերէնէն եւրոպերէնն ամենէն աւելի տկար էր Վարժարանին մէջ. որովհետեւ երեք անգամ ֆրանսացի ուսուցիչներ տարուեցան Էրզրում, բայց չյաջողելով տեղւոյն օդին, և իրենց վարժուած ընկերային գիւրութիւններն ու զուարճութիւնները չգտնելով հոն, մի առ մի դարձան։ Խնամակալութիւնն այժմ դարձէ licencié ès lettres ատենաբան Գալոյ ֆրանսացի ուսուցիչ մը, որ յանձն առեր է ֆրանսերէն ուսուցանել տարեկան 5,000 ֆր. թոշակաւ, յոլովն 1,500 ֆր.ը վրայն Վարժարանին ուտուելը պիտի վճարէ, մնացեալը ժամաւոր նուիրատուութեամբ մը պիտի հայթայթուի։ Բայց որովհետեւ այս ուսուցիչ նոյնքան ֆրանսացի է որքան իր նախորդներ, և կան հանգամանքներ, որս ամեն ֆրանսացիք քիչ շատ իրարու կը նմանին, կարծենք թէ խոհեմութիւնն կը պահանջէ եթէ խնամակալութիւնն ուրուգեան լեզուի համար Վարժարանին ընդունողներէն մէկ կամ երկու հոգի մասնագէտ պատրաստէ, ինչպէս սովոր է մասնագիտներ պատրաստել Աշտարակ, Գիւտութեանց և Հայերէնի համար։ Գուրգէն էֆ. տարիէ մի վեր զբաղած է Սանասարեանի երկու ուսուցիչներու մասնաւոր դասախօսութեամբ պատրաստել հայերէնի, որք ապա ուրիշ հայագէտներու ալ պիտի աշակերտին, որպէս զի ապագային մէջ Վարժարանն իւր հայերէնի ուսուցիչներն իւր մէջէն ունենայ։ Անցեալ տարի Աբէ-եքի մէջ ծանուցինք թէ Աւստրիոյ Ռայֆէյզպէրկի քաղաքը դրկուած են Սանասարեանի ընթացաւարտներէն երկու երիտասարդներ, մին մեքենագիտութիւն սովրելու, միւսը քիմիագիտութիւն և անոր կիրառութիւնները զանազան արհեստից մէջ։ Վարժարանին արհեստական ճիւղին արդի վարպետները պատրաստուած են Տիֆլիսի և Փեդերպուրգի Արհեստագիտական Վարժարանց մէջ։ Սանասարեանի ուրիշ երկու աշակերտներ կը պատրաստուին գիտութեանց այլ և այլ ճիւղերուն մէջ մասնագէտ ըլլալու։ Այս ամեն մասնագէտներ ընտրուած են դպրոցին ձրիավարժ սաներէն, և անոնց մէջէն պիտի ընտրուին ապագայ Տեսուչը Սանասարեան Վարժարանի, երբ արդի Տեսուչներուն ծերութեան կամ այլ պատճառաւ գործէ քաշուելուն ժամանակը գայ։

Խնամակալութեան մէկ ուրիշ անօրէնութիւնն եւս նշանակելի է։ Կ. Պոլսոյ մէջ բացուելիք Արհեստանոցին դրամին հայթայթուած է երեք աշակերտաց թոշակն, ընտրուած Ազգ. Հիւանդանոցի Ողբանոցէն, որք Սանասարեան Վարժարանին մէջ մասնաւորապէս պիտի հետեւին արհեստից ճիւղին, յորում վարպետի վիճակն ստանալով, ման պիտի կազմեն ապագայ ուսուցչական մարմնոյն։ Կ. Պոլսոյ Արհեստանոցին։ Նմանօրինակ նպաստով մը, երեք պատանի ընտրուած են Կիլիկիոյ կաթողիկոսական թեմին նախնական վարժարաններէն, Սանասարեան հաստատութեան մէջ պատրաստուելու համար որ յապագային կարենան ուսուցչութիւն ընել իրենց բնիկ գաւառաց մէջ։ Բայց ի այս վից աշակերտներէ, Պոլսեցի վեց թոշակաւոր աշակերտներ այս տարի Սանասարեան Վարժարան պիտի երթան, գաւառներէն ուղղակի հոն գացող աշակերտներէ զատ։

Վարժարանին համար տարեկան երեք հազար ոսկիէ աւելի ծախք կ'ըլլայ, յորմէ 2,000ն ապահոված է նոյն ինքն Բարերարն, ի փոխարէն 30 ձրիավարժներու թոշակին։ Բայց որովհետեւ առ մէն մի աշակերտ 40 ոսկւոյ մօտ ծախք կ'ըլլայ, աւելորդ է նշանակել թէ տարեկան 20 ոսկւոյ վճարմամբ ընդունուող թոշակաւորներն եւս կ'օգտին Բարերարին առատաձեռնութենէն։ Այս և ուրիշ կէտերու վրայ շահեկան ծանօթութիւնք պիտի գտնուին հաստատութեան տարեկան տեղեկագրին մէջ որ տպագրուելու վրայ է։

Միւսանակեալ իրողութիւն մ'է նաեւ էր բռմի Առաջնորդին և Վարժարանին Տեսչութեան միջեւ ծագած անհամաձայնութեան բարձումն, որով Առաջնորդը վերկանգ է նախագահել Հոգաբարձութեան նիստերուն, իր գիտողութիւններն ի հարկին ուղղակի խնամակալութեան ներկայելու արտօնութեամբ։ Երզրումի Ուսումնական խորհուրդին և Սանասարեան Վարժարանի Տեսչութեան միջեւ հաստատուած համերաշխութիւնն եւս գոհացուցիչ պարագայ մ'է, և հաստատութեան արդիւնաւորութեան մէկ նոր ապացոյց մ'է որ իր «յս տարուս ընթացաւարտներէն երկուքն անմիջապէս ընդունուած են ուսուցչութեան պաշտօնի տեղւոյն ազգային վարժարանին մէջ։ Կը յուսանք որ այս համերաշխութիւն ամեն կերպիւ օգտակար ելլայ թէ ազգային վարժարանին և թէ Սանասարեան հաստատութեան։ Ի մի բան, յուսալից պայմաններով Սանասարեան Վարժարան կը մտնէ նոր տարեշրջանի մը մէջ, և կը մաղթենք որ գործին յարակից դժուարութեանց հակառակ Բարերարին օգտաւէտ նպատակն ի վերջոյ իրագործուի իւր ամբողջութեամբ, այսինքն՝ երկրին զուարակներն իրենց բնավայրին մէջ սատանան բարոյական, խմբական և արհեստական հմտութիւնք և առողջ կրթութիւն և բանաւոր զարգացում։

Սանասարեան տանունը այս պահուս Սրտաձգութի գեղեցիկ զբօսավայրին մէջ կը կազդուրուին իրենց տարեկան յոգնութիւններէն, և ֆիզիքական նորանոր այժեր կը մթերեն աւելի կոյսառուցով մտնելու համար ուսումնական նոր շրջանին մէջ։ Այն հեռաւոր ամարանոցէն աշակերտներուն գրած նամակները կ'արտայայտեն իրենց հոգեկան բերկրանքն՝ այնպիսի հաճելի վայրի մը մէջ անցուցեալ կարճատեւ ամարուն համար։ Իրենց տարեկան արձակուրդը։

Բ. Ֆ.

Քաղաքական կացութիւն

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԱՐԾԵՐ

Վաղը պիտի ցրուի Խորհրդարանը, փակելով իր կարճ նստաշրջան, յորում վերջինիս կազմակերպութիւն տուաց նոր Եկեղեցականութիւն, եւ մասնաւորապէս Մեծաւոր մասերը քննարկեցան։ Լորտ Սալիսբրիի մէկ ամբարձակեալ հմտար գայթ է իր տարանցն ի Ֆրանսա, մերձ ի Տիէբ, պարզապէս որ կը ցուցնէ թէ ժամանակ մը ո՛ և է ստիպողական զբաղումի պէտք չի ցուցներ վարչապետին ներկայութեան ի Լոնտոն։

Երեսփ. ժողովոյ վերջին դիտարկէն միոյն մէջ երկար վիճաբանութիւն մը եղաւ հիւպատոսական ծառայութեան վրայ, այն օգուտներուն վրայ զորս անգլ. վաճառականութիւնը կը ապահովի հիւպատոսական տեղեկագիրներէն, շատ մը հիւպատոսական տեղեկագիրներու ուշ մնալուն կամ չտպուելուն վրայ։ Վիճաբանութիւնը բացաւ Սրը Ա. Ռոլդ, որ Ազգային Առեւտրական Սենեկայ միութեան նախագահն է, և քաջ իրազեկ երկրին առեւտրական շահերուն։ Մանակցեցան պահպանողական փաստաբանն Պ. Պոուլս, Սրը Զարլզ Տիլք, և այլք։ Ի պատասխանի, Պ. Քըրզըն խոստացաւ ի մօտոյ հրատարակութեան յանձնել յեանեալ հիւպատոսական տեղեկագիրներն, և ջատագովեց այն օգուտները զորս հիւպատոսական տեղեկագիրներու հրատարակումն ունեցած է անգլիական առեւտրական շահերուն յառաջացման տեսակէտով։

ԱՆԳԼԻԱՑԻՈՑ ՄԸ ԿԱԽԱՂԱՆ ՀԱՆՈՒԻԼՆ Ի ՌՈՆԿՕ.—Երեսփ. ժողովոյ օգոստ. 31ի նստին մէջ, Պ. Քըրզըն յայտարարից թէ Պրուսէլի ազգ. դեսպան հաւատիք ստացած է Ռոնկոյի Պեռութեան պաշտօնեայներէն թէ Սղոքի կախաղան հանուելուն վերաբերեալ ամեն թուղթեր իրեն (դեսպանին) պիտի յանձնուին անյապաղ։ Վեհ. թագուհւոյն կառավարութեան հաղորդուելու համար։ «Մինչեւ որ ընդունինք այս թուղթեր, կանխահաս կ'ըլլայ ս' և է յայտարարութիւն ընել ի մասին այն ընթացքին զոր բռնել պէտք պիտի ըլլայ։»

ՊԱՏԵՐԱԶՄ Ի ՌՈՆԿՕ. — Պրուսէլ լուր եկաւ թէ տեղական Քազամ սպանուած է Խարդումի Էմիրին Սուանցի կուսակիցներուն դէմ կռիւի մը մէջ ի Վերին Ռոնկօ, հոն ուր Նեղոսի և Ռոնկոյի հովիտներն իրարու հետ կը միանան։ Նոյն ճակատամարտին մէջ Ռոնկոյի Պեռութեան 19 վիրաւորներ եւս կրեր են կ'ըսուի։ Բազամ տեղական նշանաւոր հանդիսացած էր պէտ Պաոն Տոնիսի կողմէ մղուած պատերազմին մէջ ընդդէմ այն Արաբներու որք գերմանացի Էմին փաշան սպանած էին։ Իր հետեւորդաց հետ։ Փարիզի լրագիրք կասկած կը յայտնեն թէ մի՛ գուցէ Ռոնկոյի Պեռութեան սեւերու դէմ մղած արդի պատերազմին նպատակն ըլլայ Անգլիոյ հետ թաքուն համաձայնութեամբ տիրել հասարակածային Ափրիկէի, և պատ մը քաշել Ֆրանսայիներուն յառաջխաղացութեան առջեւ Սուտանի կողմէ։

ՈՒԿԱՆՑԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ։—Լորտ Սալիսբրիի նախարարութիւնն Երեսփ. ժողովէն ստացաւ պէտք եղած վարկը։ Յիշութեան համար այն երկաթուղւոյն, որ Զանզիպար կղզւոյ դիմացը գտնուող Մոմբասա քաղաքէն պիտի երթայ ինչուան Վիքտորիա լիճն, յորմէ կը բխի Նեղոս։ Այս յիշութեան պէտք տեսնուած է (1) Անգլ. ձեռաց մէջ պահպանելու համար Ուկանդայի դիրկ պետութիւնն ի Հասարակածային Ափրիկէ, և (2) Գերեվարեալներուն վճռական հարուած մը տալու համար։ Բայց այս բոլորեայ համար անգլիացի հարկատու ժողովրդը սուղ պիտի վճարէ, զի կառավարութիւնը կը հաշուէ թէ 1,800,000 ոսկի ծախք պիտի երթայ. մինչ իրօք ինչուան երեք միլիոն ծախք պիտի ըլլայ կ'ըսուի։ Պ. Քըրզըն այս առթիւ քննադատեց Լորտ Ռոզպերիի դահլիճը, չենութեան առելի շատ չձեռնարկելուն համար։

ՊՈՒԼԳԱՐԱԿԱՆ ԴԱՐԾԵՐ

Թայմին Սոֆիայի թղթակցին հեռագրած բլլալով թէ ինչ ինչ ուսանողութիւններ ու գողութիւններ գործուած են սահմանաց մօտ, և պուլկար պաշտօնատարները մեղադրած ըլլալով, Պ. Նաչովիչ, արտաքին գործոց վերատեսուչը, գրեց Սոֆիայի անդր. գործակատարին թէ իշխանապետութիւնը պատրաստ է վճարել երթեւեկի ծախքն այս թղթակցին և ամեն իշխանութիւն տալ անոր, որպէս զի երթայ ակնարկուած վայրերն, և հոն տեղւոյն վրայ հարցաքննէ զ'ով աք ուզէ, և ամեն բան քննելով տեղեկագրէ, եթէ իր ակնարկած ոճիրներու հետքը գտնէ։ Պ. Թղթակցին պիտի տրուի յանձնարարականներ բազաբային, զինուորական և գաւառական իշխանութեանց մօտ, որպէս զի ամեն դիւրութիւնք ընծայուին իրեն՝ իւր բանալիք քննութեան համար։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՏԻԷԲ, 3 սեպտ.—Լորտ Սալիսբրի Բիւի հասաւ, Տիէբի մօտ։ Նախարարապետը դիտաւորութիւն ունի ամբողջ սեպտեմբեր ամիսն իւր ամարանոցն անցունել։

ՀՌՈՄ.—Ումբերտոյ թագաւոր Աքսիլա զրահանգէս կատարելէ յետոյ երբ բանակեալ կը վերադառնար, յանկարծ ձին խրոշելով կողին վրայ ինկաւ, ասպանդակի հարուած մ'ընդունելուն հետեւանքով։ Թագաւորը շուտով մը ինքզինք ոտքի եւ նորէն հեծաւ նոյն ձին։

ՊԵՐԼԻՆ.— Սրտանի տարեդարձին առթիւ, կայսրը պատերազմական նամարարին ընծայից 1870ի պատերազմին Ֆրանսացիներէն առնուած թնդանօթ մը, և մէկ տեղ ինքնագիր նամակ մը ղրկեց, որով կը գնահատէ նախարարին մատուցած ծառայութիւնները բանակին բարեշրջման համար։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Պիարիցի վտանգէն ազատուելուն առթիւ (լոզուազ վտանգն), Ակեքսանդր Թագաւոր բոլոր վեհապետներէն շնորհաւորական հեռագիրներ ստացաւ։

ՔԻՇ-ԵՏԷՆԷՕ (Հունգարիա).—Լատիսլաս Ֆիլիք արհիդուքս (1875ին ծնած,) իւր սենեկին մէջ վիրաւորուեցաւ, որսի հրացան մը պարպած կամ քաշած պահուն՝ գէնքին յանկարծ պայթելուն պատճառաւ։ Գիլերը գէշ անցաւ։ (Այս դէպքն ուրիշ կերպիւ պատմողներ ալ կան։ Վիեննայէ քաշուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ձիէն վար ինկաւ։ Ուրիշ զրոյցի մը նայելով, դիպուածով պայթողն ատրճանակ էր ոչ թէ հրացան։)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Արմաշու Դպրեվանուց Փոխ-վանահայր և վերատեսուչ Գեր. Օրմանեան Սրբազան երէկ առաւօտ Նիկոմիդիայէն հասաւ իւր հետ ունենալով Նորընծայ եօթը վարդապետները։

Շոգենաւէն երեսելով ուղղակի Պատրիարքարան գնացին, և Գեր. Փոխանորդ Հօր կողմանէ ընդունուեցան, և այն տեղ ըստ սովորութեան վեղար և վիրան առին Նորընծայք՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր Ներկայանալու համար։

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը Քաղաքական Ժողովոյ մէջ կը գտնուէր, և Նոյն իսկ Նստին ժամանակ իւր ներկայութեան ընդունեց Նորընծայները, զորս մի առ մի ներկայացուց Օրմանեան Սրբազան, և պատշաճ խօսքերով յայտնեց Նորընծայից փափաքը Ն. Ամենապատուութեան օրհնութիւնն ընդունելու իրենց եկեղեցական ասպարիզին յաջողութեան համար։

Ամեն. Ս. Պատրիարքն ի պատասխանի յայտնեց նախ իւր մեծ ուրախութիւնը եկեղեցւոյ ծառայութեան համար Նորահաս եկեղեցականաց պատրաստուելուն առթիւ, բացատրեց Դպրեվանուց այդ նպատակին համար ունեցած կարեւորութիւնը, և չեշտեց մանաւանդ այն պարտքը, զոր ունին Նորընծայ վարդապետք իրենց կոչման հաւատամք իրենց տրուելիք պաշտօններուն մէջ պատրաստականութեամբ ծառայելու, և ի սրտէ օրհնեց ամենքը։ Խօսքը ի վերջոյ Գեր. Օրմանեան Սրբազանին ուղղելով, գովեց և շնորհակալութիւն յայտնեց թէ Նորա և թէ Նորա գործակցին՝ Տեսուչ Գուրեան Տ. Եղիշէ վարդապետին աշխատութեանց և ուղղութեան համար։

Պատրիարք Սրբազանի ներկայութենէ երեսելով, Նորընծայք դարձեալ Փոխանորդարան դարձան, և վեղարը ու փիլոնը ի ոտքոյ Փոխանորդ Հօր կողմանէ, պատուասիրեցան։ և անտի Մայր-եկեղեցի իջան երկրպագութեան, և հոգելոյս Ներսէս Պատրիարքի գերեզմանին վրայ աղօթելէ յետոյ, երուսաղեմատուն երեսելով, ներկայացան Գեր. Սիմէոն Աղբեպիսկոպոսի։

Երուսաղեմայ Գեր. Փոխանորդը Նորընծայները շնորհաւորելէ յետոյ յանձնեց անոնց Երուսաղեմայ Ամեն. Ցարութիւն Պատրիարքին կողմանէ Նոյն Նորընծայից յանձնուած կոնդակ մը, որով կ'օրհնէր և կը քաջալերէր Դպրեվանուց անդրանիկ վարդապետները։

Եօթը Նորընծայ վարդապետք Գեր. Փոխանորդին կողմանէ հիւրընկալուեցան Երուսաղեմատան մէջ, ուր պիտի մնան քանի մը օր, և իրենց պաշտօնական այցելութիւնները լրացնելով պիտի դառնան յ'Արմաշ Վերատեսուչ Օրմանեան Սրբազանի ընկերակցութեամբ։

Քաղաքական Ժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ի Պատրիարքարան՝ նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր և զբաղեցաւ յարաբերական խնդիրներով։

Բարիզի Հայոց հոգեւոր հովիւ Արժ. Տ. Կոմիտաս քահանայ Սպեան մայրաքաղաքս հասաւ երէկ։

ՍԱՄԱԹԻՈՅ ԵՐԿՍԵՌ ՎԱՐԺԱՐԱՆՔ

Թաղիս Ս. Սահակեան և Ն. Վարդուհեան երկսեռ վարժարանաց ինչպէս նաեւ Մանկապարտէզի արձակուրդը վերջացած ըլլալով դասախօսութիւնք պիտի վերսկսին յառաջիկայ երկուշաբթի օր, 28 ամսոյս։

Ուստի այն ծնողք, որք տակաւին չեն ներկայացած Հոգաբարձութեան ստանալու համար իրենց զաւակաց մատչելի արտօնագիրը՝ պէտք է փութան կատարել սոյն օրինական պարտականութիւնը, դիմելով Հոգաբարձութեան խորհրդարանը ամեն առաւօտ ժամը 12 էն մինչեւ 2, իսկ կիրակի օր մինչեւ կէս օր։

Վարժարանաց նոր շրջանի ընթացքը պիտի լինի, ըստ առաջնոյն Բարձրագոյն Նախարարական հաստատման կարգման կանոնագրոյ։

Այս առթիւ կը ծանուցուի նաեւ թէ Գրիգոր էֆէնտի Գիւրճեանն դասատուութենէն կարգուած է երկսեռ վարժարանաց՝ որ ուսուցչական մարմնոյն հետ խորհրդակցութեամբ պիտի կատարէ իւր պաշտօնն ի մասին ուսմանց. իսկ Արտաշէս էֆէնտի Անդրէասեան պիտի շարունակէ իւր մասնաւոր հսկողութիւնն երկսեռ ծաղկոցներու և տարրական դասընթացից դասաւանդութեանց վրայ։

Ի դիմաց Հոգրժ. Երկս. Վրժց. Սամաթիոյ
Վ. Ատիճարեան Ատիճարեան
Ց. Մ. Սամուելեան Պարդիտ Թագաւորեան
Սամաթիա, 23 օգոստ. 1895

ԱՐԱՄԵԱՆ ԵՐԿՍ. ՎՐԺՐ. ԳՈՒՏԸ-ԳԻՒՂԻ

Վերջին— 1895—96 Տարեշրջանի

Երկսեռ վարժարանս կը վերաբացուի յառաջիկայ երկուշաբթի, Օգոստ. 28, և դասախօսութիւնք կանոնաւորապէս կ'սկսին յաջորդ երկուշաբթի, սեպտ. 4։

Ցեանեալ ամսաթուղթերը վճարելով մոռց տոմս ստանալու համար՝ ամսոյս 28էն սկսելով դիմել առ Տնօրէնն, որ ամէն օր կը գտնուի վարժարանին մէջ։

Հեռագրական շուրջներ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ.—Ականակուռ Իֆֆիթ. խարի պատուանշան տրուեցաւ Սայեատիզատէ Էպուլհիւտա էֆէնտիի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՈՒՑՈՒՄ.— Օգոստ. 22 թուականաւ Բաթր. Մեծ-Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Հալէպի, Էնկիւրիի, Խարբերդի, Երզրումի, Ատանայ, Պէյրութի, Սիվասի, Տրապիզոնի, Տիարպէքիրի ու Պիթլիսի նահանգաց մէջ ալ, չնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։

ԽՏԻՎ Բաթր. Ապպաս փաշա երէկ պարական դեսպանատունը գնաց և փոխադարձ այցելութիւն տուաւ դեսպան Միրզա Մահմուտ խանի։

ՄԷՎԼՈՒՏԻ տոնին առթիւ, կայս. Իրատէ մը հրամայած է չաքար բաշխել բարձրագոյն վարժարանաց աշակերտներուն։

ԱՐՏԱՔԻՆ գործոց նախարար և Առողջապահական Ժողովոյ նախագահ Վսեմ. Թիւրխան փաշա երէկ Առողջապահական պաշտօնատունը գնաց և դեր-նախագահին ու մէկ քանի պաշտօնէից հետ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ կառավարութիւնը պանակուռ Աֆէֆիոպ պատուանշանը նուիրած է Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշայի կնոջը։ Դեսպանատան առաջին թարգման Յովհաննէս խան յանձնեց այդ պատուանշանը։

ՖՈՒԼԵՐԱՆ Ի ԴԱՒԱՌՍ.— Օգոստ. 21էն 22, Հալէպի մէջ բոլորաւ մէկ դէպք պատահած է։

—Օգոստ. 21էն 22, Տիարպէքիրի քաղաքին մէջ մէկ դէպք և առաջուան բրունուածներէն հինգ մահ։ Հազրոթի մէջ օգոստոս 20էն 21, երկու դէպք ու մէկ մահ։ Սեւերեկի մէջ երկու օրէ ի վեր դէպք չէ պատահած։

—Օգոստ. 21ին Ատալիայի մէջ երկու դէպք, որոց մին մահացու։

ՄԱԽՍՈՒՍԷՆ վարչութեան համար տասնչորս չոգենաւեր պիտի գնուին՝ վաթսուն հազար ոսկւոյ։ Այդ չոգենաւերու տասը հազար փոքր պիտի ըլլան նաւաձիգի ձեւով։

ՀԱԼԲԱՎԸՐի տիպար ագարակին համար Ֆրանսայէն այլ և այլ տեսակի ոչխարներ գնուած են, զորս հոս բերած է Մանրէլիէի երկրագործական վարժարանի շրջանաւարտներէն Երուանդ էֆէնտի։ Այդ ոչխարներ զրկուած են նոյն ագարակը։

ՊԱՐԱՆԹԻՆԱ.—Առողջապահական Ժողովոյ որոշմամբ, Բէլիտսենեան և Սիւէտիէի ծովեզերքէն եկող նաւերուն համար որոշուած հինգ օրուան քարանթինան վերացուած և անոր տեղ բժշկական քննութիւն հաստատուած է, որ պիտի կատարուի բժիշկ գտնուած կայանները մէջ։ Ատաբիէն եկողներն ըստ առաջնոյն հինգ օրուան քարանթինայ պիտի ենթարկուին։

ԱՐԻԵԼԵԱՆ ճեպընթաց կառախումբը երէկ ժամ մը ուշ եկաւ, Սերպոյ մէջ պատահած ոլորումներուն պատճառաւ։

ԾԽԱՆՈՏԻ Բէժիին լուծնետաբոյ ընդհանուր ժողովը երէկ տեղի ունեցաւ։ Ընկերութեան այս տարուան զուտ շահն է 352,007 ոսկի՝ անցեալ տարիէն քիչ մը աւելի։ Ծախսերու և սիկաւէթներու ընդհանուր փաճառումէն գոյացած է 2,232,276 ոսկի, անցեալ տարի 2,208,214 ոսկի էր։

Ծախսաճառի խանութներ բանալու համար մէկ տարուան մէջ 25,015 արտօնագրեր տուած և ասոնցմէ գանձած է 15,925 ոսկի՝ իբրեւ արտօնագին։

Արտածմանց ու ներածմանց տուրքերէն գանձած է 73,358 ոսկի։

Պաղտատի նահանգին հասոյթն եղած է 64,116 ոսկի՝ նախորդ տարիէն 6,094 ոսկի աւելի։

Եգիպտոսի արտօնագրերուն իբրեւ հատուցում 50,000 ոսկի ստացած է Հանրային Պարտուց վարչութենէն։

Դրամներու փոխանակութենէն, տեղեկ ծախսերու վճառումէն և զանազան տուրքերէ 25,217 ոսկի գոյացած է։

Վճառուած ծախսերն տեղեկ վիճակին մէջ գնելու համար 596,501 ոսկի ծախսուած է։

Պաշտօնէից ամսաթոշակներու գումարն է 130,821 ոսկի։ Անցեալ տարուան հետ բաղդատելով 8,370 ոսկի զիջցուած է։ Մաքսանենգութիւններն արգիլելու, դէպերու ամսաթոշակին և այլ ծախսերու համար 143,483 ոսկի ծախսուած է։ Նախորդ տարուան հետ բաղդատելով 19,852 ոսկի պակաս ծախսուած է։

Գործարանի ծախքն՝ 29,474 ոսկի զիջցուած է 18,894 ոսկիի։

Ծանձնակատարներու տրուած է 314,928 ոսկի։ Նախորդ տարուան հետ բաղդատելով 48,460 ոսկի աւելի վճարուած է։

Ընկերութեան անուանով տնկուած ծառախոտներու համար 29,480 ոսկի ծախսուած է՝ անցեալ տարուն է 364 ոսկի պակաս։ Նախորդ տարին 31,538,826 քիլոկրամ ծխախոտ առնուած էր։ իսկ անցեալ տարի 23,187,464 քիլոկրամ առնուած է։

Զանազան ծախքերու ընդհանուր գումարն 115,604 ոսկի եղած է՝ նախորդ տարուն է 11,751 ոսկի աւելի։ Մնացուկին մէջ պատրաստ գտնուած գումարն է 84,254 ոսկի։

Ծխախոտ մշակողներու կողմէ եղած փոխառութեանց հաշուէն Բէյիի պահանջքն է 143,506 ոսկի՝ նախորդ տարիէն 1,170 ոսկի աւելի։

Ընկերութեան անշարժ գոյքերու գումարէն, որ նախորդ տարին 454,549 ոսկի էր։ այս տարի 11,330 ոսկի զիջցուած է, որովհետեւ չոգենաւ մը և այլ այլ մեքենաներ ու գործիներ ծախսած են։ Նոյնպէս ի Ճիպպի երկու տուներ երկրաշարժէն վնասուելով փլցուած են։

Անցեալ տարւոյ փերջը մթերանոցին մէջ պատրաստ կար 12,415,977 քիլոկրամ։ Ամբ ծխախոտ և 158,171 ոսկւոյ արժողութեամբ կարուած ծխախոտ ու սիկաւէթ։ Նոյնպէս 67,068 ոսկիի թուղթ և այլ պիտոյքներ։

Ընկերութեան զանազան պահեստներու գումարն է 186,917 ոսկի։

Այս տարուան զուտ շահէն՝ 352,007 ոսկիէն՝ բաժնետերերուն հարիւրին ութէն իբրեւ տոկոս պիտի վճարուի 140,800 ոսկի, հարիւրին հինգի հաշուով հիմնադիրներուն՝ 10,560 ոսկի և Եգիպտոսի Ընդ-քին փոխարէն՝ Հանրային Պարտուց վարչութեան կողմէ Բէյիին եղած փոխառութեան իբրեւ մասնաբաժնի՝ 40,129 ոսկի։ Այս գումարներ գեղչելով, զուտ շահը կը մնայ 160,517 ոսկի, որուն $^1/_{3}$ը՝ 53,505 ոսկին՝ կայս. կառավարութեան, մնաց $^1/_{3}$ը՝ Հանրային Պարտուց վարչութեան և մնացեալ $^1/_{3}$ն ալ բաժնետերերուն։

Բաժնետերերու յաւուրն 194,305 ոսկիէն անցեալ մարտին՝ հարիւրին վեցի հաշուով վճարուած է 105,600 ոսկի. պահեստի գրամագլուխին համար 9,715 ոսկի ու վարչական ժողովոյ անդամոց բաժնի համար 3,949 ոսկի մէկ կողմ դրուած է։ Մնացած 75,041 ոսկիէն հարիւրին չորի հաշուով, որոշուած է 74,800 ոսկի բաժնի բաժնետերերու և 241 ոսկին անցեալ տարի 2,208,214 ոսկի էր։

Ծխավաճառի խանութներ բանալու համար մէկ տարուան մէջ 25,015 արտօնագրեր տուած և ասոնցմէ գանձած է 15,925 ոսկի՝ իբրեւ արտօնագին։

Արտածմանց ու ներածմանց տուրքերէն գանձած է 73,358 ոսկի։

Պաղտատի նահանգին հասոյթն եղած է 64,116 ոսկի՝ նախորդ տարիէն 6,094 ոսկի աւելի։

Եգիպտոսի արտօնագրերուն իբրեւ հատուցում 50,000 ոսկի ստացած է Հանրային Պարտուց վարչութենէն։

Դրամներու փոխանակութենէն, տեղեկ ծախսերու վճառումէն և զանազան տուրքերէ 25,217 ոսկի գոյացած է։

Վճառուած ծխախոտներն տեղեկ վիճակին մէջ գնելու համար 596,501 ոսկի ծախսուած է։

Պաշտօնէից ամսաթոշակներու գումարն է 130,821 ոսկի։ Անցեալ տարուան հետ բաղդատելով 8,370 ոսկի զիջցուած է։ Մաքսանենգութիւններն արգիլելու, դէպերու ամսաթոշակին և այլ ծախսերու համար 143,483 ոսկի ծախսուած է։ Նախորդ տարուան հետ բաղդատելով 19,852 ոսկի պակաս ծախսուած է։

Գործարանի ծախքն՝ 29,474 ոսկի զիջցուած է 18,894 ոսկիի։

Ծանձնակատարներու տրուած է 314,928 ոսկի։ Նախորդ տարուան հետ բաղդատելով 48,460 ոսկի աւելի վճարուած է։

Ընկերութեան անուանով տնկուած ծխախոտներու համար 29,480 ոսկի ծախսուած է՝ անցեալ տարուն է 364 ոսկի պակաս։ Նախորդ տարին 31,538,826 քիլոկրամ ծխախոտ առնուած էր։ իսկ անցեալ տարի 23,187,464 քիլոկրամ առնուած է։

Զանազան ծախքերու ընդհանուր գումարն 115,604 ոսկի եղած է՝ նախորդ տարուն է 11,751 ոսկի ա

ԵԼՄՆ. Նախարարութիւնը կանոնագիր մշակուելու վրայ է այն դըրամական-գաղութներուն համար, որք պիտի գան՝ Թուշունները դուգաւորութեան։ Այն որոշութիւնը ընդունելէ։

Նախարարիւնը՝ նոր արտօնագիր մը պատրաստ թէ՝ ծովու և թէ ցամաքի վրայ կատարելիք որսորդութեանց համար։ Այդ հնագիր մէկ ոսկեայ փոխարէն պիտի։ Նախարարութիւնն իր այդ որոշիրը պիտի մատուցանէ Բ. Դրան։

ԱՒՈՂԱԳԱԳԱՆ վարչութիւնը ծանուցած է Պրդ. կուսակալութեան որ նահանգին կեդ. գտնուող Տոքթ. Օլչանաբի Այտընն զրկուի, ուր քոլերան ճարաված է։ Նոր տեղ Պալըքէսէրէն Տոքթ. Վօրօս Պա կոչուի։

ԱՅԻՕՆ.—Այս նահանգին մէջ ապրիլի հունձքն տարի 7000 կողովն աւելի չպիտի ըլլայ։

—Մինչեւ անց շաբաթ օր, Իզմիրի հրապարակը տարած են 2120 կողով աֆիոն։ Անցեալ տարի նոյն միջոցին 1092 կողով տարուած է։

ԷՍՏԵՄԻՏԷՆ ոգու 18 թուականաւ կը գրեն թէ երկու առաջ շրջակայ անտառներէն հրդեհ ծագ է և մինչեւ նամակը Թրթատարատ յանձնուած թուականը կը շարունակէր։ Տեղացիք մտահոգութեան մէջ են խնայով իրենց ձիթատաններէն։ Ոլանտաւին մօտ կը գտնուին։

Պ. ՄԱՌԻՆՕՆԻ.—է Ժուռնալի տէր և տնօրէն Պ. Մառինի երէկ ընտանեօք Փարիզէն մայրաքաղաքամնեց արեւելեան ճեպընթաց կառքով։

Պ. Մառինոնի ընկերը տասներկու հոգիէ կը բաղկանայ, եկած են իրենց յատուկ զարդարուն վագով մը։ Պ. Մառինոնի ու ընտանիքը Խանեցան Բերա Բալա օթելը։

ՄԻՔՅԵՐԿՐԱԿԱՆԻ անգլեան նաւատորմէն Վըլէֆ մարտանաւը տիլլի նաւահանգիստը գտնուած պահ, նաւուն դեղագործը հիւանդանալով։ Բը է։ Ցուարկաւորութիւնը հանդիսաւոր կերպով կատարուեր և մարմինը դիպուեր է տեղւոյն լատինաց գերեզմանատան մէջ։

ԳԸՐԳ ԱՂԱՅԻ մէջ (Այտ Սարգիս անուն մարդ մը իր գոքանչէկետ կռուի բռնուելով, տասը տեղէն դաւորեր է զայն։ Նոյն միջոցին անոր այս հաստ է։ Սարգիս ասոր ալ ականջատածեր ու փրցուցեր է։ Ոստիկանութիւնը բռակալեր է զայն։

ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՑ.—Իզմիրէն Նալիէ անուն կին մը մեռեր է հարբ տասը տարեկան։

ԲԵԴՐՍՊՈՒՐԳի մէջ կառուցելի մզկիթին շինութիւնք ի մօտոյ պիտի սկսին։ Կատարուած հանգանակութիւն մինչեւ հիմայ 30,000 ռուպլիի հասած է Մզկիթին կառուցման յատուկ գետինը ռուսական կառավարութեան կողմէ նուիրուած է։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ կրթական նախարարութիւնն որոշեր է ֆրանսերէնի ուսուցում վերջընել վարժարանաց ուսմանց ծրագրերէն։ Եգիպտական լրագիրը առ այդ խոզուութիւններ կընեն։

ԽՈԶԵԱՆԻՆ.—Այտընի նահանգն մէջ խոզաղնի հասոյթը 1894ին 975,00 կենդինար եղած է և 1895ին՝ 932,00 կենդինար։

ԽԱՂՈՂ.—Այտընի թիրէ գաւառակին մէջ օդերու ազդեցութենէն խաղ հարիւրին տասը հաւեմատութեամբ վնասուեր են։ Ընդհանուր բերքը 110,000 կենդնայ կենթադրուի։

ԷՏԻՐՆԷԷՆ կը գրեն թէ չերամաբուծեան մրցանակներու բաշխման հանդէսը կատարուեր է։ Առաջին ցանակը չահեր է Մկրտիչ Էֆէնտի Բեակրեան։

ԶԱԼԱԹԻՈՅ թիւնէն երէկ առաւօտեկ երկու ժամ ուշ սկսաւ, որովհետեւ առքերը քաշող փոկը փոփեցին։

ՆԻԻԵՕՐՔԻ մէջ մզկիթ մը կառուցնելու համար յանձնաժողով մը կազմուեր է։

ՊՐՈՒՍԱՅ քաղաքին մէջ օգոստոս 22ին քոլերայի վեց դէպքեր պատահած են, որոց երեքը մահացաւ։ Առաջուան բռնուածներէն երկու մահ։

ՀՐԴԵՀ.—Երէկ ժամ 7ին, հրդեհ ծագեցաւ Էյուպի Պէյը Սօգուլը թաղը և փայտաշէն քէօշկ ի այրեցաւ։

ՈՃԻՐԻՐ ԵՒ ԱՐԱՄՐ...—Երէկ, Բերաի Բաբաղ Բէօբրիւ թաղին մէջ Միչօ անուն ջրկիր մը կռիւի բռնուեցաւ Աննիքա անուն կնոջ մը հետ և զայն վիրաւորեց։ Միչօ ձերբակալուեցաւ։

—Կարապետ անուն ներկարար մը առջի գիշերը գինով վճակի մէջ ձիով կերթար Սօղուլ Չէշմէէ, երբ ձին գետինն ինկաւ և կարապետ տակը մնալով վիրաւորուեցաւ։

—Բերաի Մաճառ թաղին մէջ, առջի գիշերը, գինեպան Դաւաիշօ ջրհորի մը մէջ ինկաւ և խղդուեցաւ։

—Երէկ Սկիւտարի մէջ Արթին էֆէնտի անուն անձ մը ձիով աւտոմաս երթալու պահուն, հաւասակիչութիւնը կորսնցնելով ձիէն վար իկաւ և ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

—Շիւքէթի 21 թիւ շոգենաւին քամարտը՝ Անտոն կիլակի գիշերէն ի վեր անյայտ եղած է։ Հագուստները շոգենաւին մէջ տեսնուած ըլլալու, կը կարծուի թէ ծովը մտած ու խեղդուած է։

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԹԱՏՐՈՆ

Մենակեան էֆէնտիի օսմ. թատերական խումբն այս գիշեր Նշան-Թաշի Օռօռա պարտէզի թատրոնին մէջ պիտի ներկայացնէ ՊԻՐ ՖԱԳԻՐ ՏԷԼԻԳԱՆԼԸՆԵՆ ՀԻՐՔԵԱՑԷՍԻ, տռամ եօթն արարուածով, որ Օքթավ Ֆէյլէի «ալքատ երիտասարդի մը վէպը» ըլլալու է։ Ներկայացումը պիտի աւարտի ծիծաղաշարժ գաւեշտով մը, հեր էլէրտէ էյլէնէլիմ։

Այն ներկայացումը կազմակերպուած է ի նպաստ խումբին յաղողակ դերասանուհիներէն Օր. Ագինի, որ բեմական յարատեւ գործունէութիւն մը ունի ու համակրանքով կը գնահատուի թատերասէր հասարակութենէն։ Մասնաւոր խնամք տարուած է սոյն երեկոյթը հաճելի ընծայելու համար։

Ն. Ժ. ՊԱԹԻՍԹԱ ՔՈՆԵԱՔ

Ն. Ժ. Պաթիսթա քոնեակը, որուն ծանուցումն հրատարակեցինք այս էջին մէջ, իրապէս ամենէն լաւագոյնն է այն քոնեակներուն որք մինչեւ ցայդ պատրաստուած են Ցունաստանի մէջ։ Իր բընական անուշահոտութեանը և կազդուրիչ յատկութիւններուն շնորհիւ մինչեւ իսկ կրնայ մրցել եւրոպական ընտրելագոյն քոնեաքներուն հետ։ Բազմաթիւ վկայութիւններ զորս տուած են հրեւելի բժիշկներ, համալսարաններու բրոֆէսորներ և հիւանդանոցներու տնօրէններ, կը հաստատեն մեր այս բանը։

Աթէնքի կանանց հիւանդանոցին տնօրէն և համալսարանին ծննդաբերութեան բրոֆէսոր Պ. Քոնսոլաս, Ցունաստանի նաւատորմին ընդհ. քնինչ բժշկապետ Պ. Լակուտաքիս, ազգ. համալսարանին ախտաբանութեան ուսուցիչ Պ. Հասիօթիս, Աթէնքի Եօբէրանս հիւանդանոցին տնօրէն Պ. Մերքուրիս, համալսարանին ջղաբանութեան ու մոլեգին հիւանդութեանց բրոֆէսոր Պ. Քանարաս, Աթէնքի հիւանդանոցին վիրաբուժական ճիւղին տընօրէն Պ. Քուդգէոն և Զանոնի հիւանդանոցին ախտաբանական ճիւղին տնօրէն Պ. Հոյտաս միաբերան կը յայտարարեն թէ մինչեւ քոնեաքը ամեն մասամբ և գործածութեան արդիւնքովը լաւագոյնն է։ Տարբալուծումով ապացուցուած է որ զուտ խաղողէ չինուած է. մինչ կրնայ գործածուիլ իբրեւ զօրացուցիչ, ախորժելի համ ունի և ստամոքսը չի գրգռեր։ Ոսկրներու և քրոնիք հիւանդութեանց մէջ իբրեւ դեղ յոյժ օգտակար է, ուստի այն անձինքը որ սովոր են այս ըմպելին գործածելու, կը հրաւիրուին այս քոնեաքէն խմել։ Վերոյիշեալ հիւանդանոցներուն մէջ այս կազդուրիչ ըմպելին գործածուած է և ընդհանուր գոհունակութեան արժանացած իր տուած նպաստաւոր արդիւնքին համար։

Այսչափ անկեղծ վկայութիւններ լսելէ յետոյ անկարելի է չը համոզուիլ թէ այն պատուական ըմպելի իրաւ զուտ խաղողէ հանուած է, ու հետեւապէս ունեցած է բոլոր այն նպաստաւոր ու օգտաւէտ ազդեցութիւնները զորս այնքան նշանաւոր անձինք կը յայտարարեն, ճշմարտութիւնն ըսած ըլլալու համար միայն։

Ուրեմն, քանի որ հրապարակին վրայ այժմ կը վխտան խարդախեալ ու վնասակար քոնեակներ զորս առանց գիտնալու կը գործածենք, պէտք չէ՞ որ՝ հանրային առողջապահութեան տեսակէտով իսկ՝ փութանք այսպիսի անվնաս և կազդուրիչ ըմպելի մը միայն գործածել։

Միակ ներկայացուցիչն է Թուրքիոյ, Ռումանիոյ, Ռուսիոյ համար Տ. Կ. Տեսքինաքիս, Կեդրոնական մթերանոցն ի Զալաթիա, Զիւլֆարի փողոց, թիւ 23։ Մասնաճիւղ, Քալեոնեը-Բուլլուք փողոց, Բերա, թիւ 9։

ԻՐԱՐՈՒ ՍԻՐՈՅ ՀԱՄԱՐ

(ՆՈՐ Ս. Գ. ԷՊ)

Ս.

Գրէթէ ամեն առտու կը տեսնէի գինքը՝ մեր գիւղին բարձրը՝ դալարաւէտ բլրակի մը գլուխը գտնուող ջրհորին քով, որ աջ ձեռքէն փայտէ դոյլ մը կախած, կուգար ջուր քաշելու, մինչ իրեն հետ ունենալով պղտիկ, խարտեաշ աղջիկ մը որ մերթ իր հին ու մաշ չրջազգեստին ազատաց ծալքերուն մէջէն կը պահուըտէր չարաճճի ժպիտով մը, և մերթ ալ խենդ ուլերու նման հո՛ս հո՛ն կ'ոստոստէր, զուարթ ճիչեր արկելով դաշտերուն թաւիշ փարփութեանց վրայ։ Ծովուն վրայ նայող կողմը, ամեն առտու գարնան մէջ, ընկերներով կերթայինք կարդալու առտուան ջինջ զովութեան մէջ։ Օր մը կանուխ արեւին հետ մենք ալ կը մագլցինք բլրակն ի վեր, քաղցրիկ զեփիւռին ծաղկահոտ բուրվառումին հանդէպ, նոյն կինը նշմարեցի ծառի մը մեղմ ստուերին տակ նստած՝ որ դոյլը քովիկը, կը մնծէր դէպի ծովը նայելով։ Հետաքրքրութիւնս գոհացնելու համար ես ալ կը փնտռէինք ան կնոջ վրայ խօսելու, ու տեսակ մը ցաւ կը զգայինք իր տխրութեան համար։ իր աղջիկը տեսանք քիչ մը անդին որ խոտերուն մէջ կը թաղկէր և կամ հերթաձակ, վեր վար թռչտելով չուշանալուր թիթեռնիկներ բռնել կը ջանար նորածագ արեւին տակ, ընկերներէս մէկը, Հրանտ, մօտենալով ատ պզտիկ աղջիկին հարցուց.

—Անունդ ի՞նչ է ազատ աղջիկ։

—Ինչո՞ւդ պէտք... Անիկ է, մրմնջեց։

—Անդին նստողը մա՞յրդ է։

—Այո՛, մայրիկս է... հայրիկ ալ ունիմ բայց ես տեսած չեմ—հոս տխուր հառաչով մը—շատոնցուընէ ի վեր անիկա Գ... քաղաքն է։

Քանի մը հարցափորձեր բաւական եղան մեզի, մեր հետաքրքրութիւնը գոհացնելու, այդ կնոջ կսկծելի պատգամներու մասին։

Եօթը տարի չարունակ հոն, միտ հոն էր մտքովն ու սրտով, և իր երեւակայութեամբ, աշխարհագրական գծերու փոքր մարդու մը պէս՝ տեսած քաղաքը որ դեռ կը քնանար ակնկալած, անոր մէջ իր ամուսինը կը տեսնար իր սրտի աչուըներովը։ Կերազեր, կուլար ու կը ցաւէր այլաչափ տարիներէ ի վեր։ Իր միակ սփոփանքը հիմակուհիմայ այն Թղթի կտորիկն էր որ տարին մէկ երկու անգամ կուգար պզտիկ բաբախում մը գնել իր կուրծքին տակ, ժպիտ մը, բայց տխուր ժպիտ մը գծել իր դեռ մատղուկ դէմքին վրայ և իր երեսնչ անապատ հառաչեիրուն դէմ բոպէական պատուար մը։ Չըլլայ մը քաջալ. ու ան ալ չատ հեղ ստակի խօսք ալ չէր գտնար մէջը, չոր նամակ մը հապճեպով գրուած, սէրէ ու գորովէ զուրկ նամակ մը։ Շատ տաժանելի էր խեղճ մանկամարդուհիին այս ցամաք կեանքը, ամուսինին սին դէմքը—իրեն համար ո՛չ սին—ուր որ գարձուներ գլուխը՝ նկարուած կը տեսնար հոն, գիշերուան մութին մէջ ու ցերեկուան ջինջ պայծառութեան ու երգոյն մէջ, կը կարծէր թէ ան իր քայլերուն կը հետեւի և ցնորածի պէս միտ ետեւը կը դառնար, պարպուելու համար վրայ յուսահատ նայուածքներ թափելով։ Զարմանալին հո՛ն է որ այսչափ տարուան մէջ չէր կրնար կուշտ ու կուռ մը լալ որ գոնէ պատառիկ մը տեղ զովանար պզտկէր իր պարտ մրկոտ սիրտը։ Ի՞նչ, միթէ ամէն մարդ ալատ չէ՞ լալու։ Կեսուրին քով լա՛լ... ի՞նչ մեծ ամօթ, ի՞նչ անպատկառութի՛ւն... երկանը համար, իր պզտիկ երեխայինն քով լալ... անոր անխոյակ սիրան ալ թունդ հանել, ատ ալ մե՛ծ չատ մե՛ծ անգթութիւն մը էր մեր մը համար, այսպէս արցունքը կը խղդէր իր մէջէ և ինք կը մնար անդադար։

Բարեբարեաց մօրը այս նախագուշութիւնները չատ ուշ էր, արդէն Աննիկ դըրացի մեծ աղջիկներէն հակացած էր մանուկ օրերէն իսկ թէ՝ հեռուն հայրիկ մը ունի, թէ երբ անիկա վերադառնայ չատ սիրէ պիտի զինքը, և ադոր խաղալիքներ պիտի բերէ իր հետ։ Ա՛լ անկէ յետոյ միշտ մայրը կը հարցափորձէր Աննիկ, տեղեկութիւն կուզէր իր սիրելի հայրիկին դիմագծին վրայ, հասակին ու խօսուածքին վրայ, այն ատեն խեղճ մայրը պատրուակ մը, չարժում մը կ'ստեղծէր թաչկինակը իր աչուընեռուն տանելու համար...։ Աննիկ սա յանկերգը միշտ կ'երգէր—։ Ա՛խ, հայրիկս մէկ մը գա՛... որչափ սիրէի պիտի ըսելով. իր երկու թոմգուլիկ թաթիկները իրարու զարնելով մօրը շուրջը կը պարէր ինչպէս Ս|ՄԷԼ մը իր սիրած ծաղկին բուրմունքը կը պարէ գողարիկ թեթեւութեամբ մը։

Հօրմէն եկած նամակները մօրը սրտին վրայէն գողնալով, իր սրտին վրայ կը ըներ, ամրպինդ, ըսելով թէ — Մայրիկ, երբոր հայրիկս գայ ասոնք բոլորը բոլորը պատուենք պիտի։—Հա, անուշս, ատանք բոլորը պիտի այրենք, կը հեծէր մայրը։

Կէսուրը հետզհետէ ծերանալով անտանելի ճիւաղ մը գարձաւ, տեսակ մը դեգպառաւ իր հարսին ու թոռնիկին գլխուն, կծու խօսքերու աղտոտ տեղատարափով մը կ'օծէր զանոնք ամէն օր։ Հիմայ ալ արձակ համարձակ կուլար, քանի որ աս վերջի հարուածը ուժգին էր, կռանին սալի վրայ թաղած ճնշումին չափ, ուժգին իրենց սրտին համար. ալ անիկա երգ մը, յաւիտենական մշչապատ երգ մը եղած էր, բայց այս պժգալի պատառը մեծ սոսկում տարածի կը թափէր իրենց էութեան մէջ։ Ինք աշխատանոցի մը մէջ կ'աշխատէր շատ մը իրեն պէս տարաբախտներու հետ։ իսկ Աննիկը, պիտի հարցնէք՝ ան ալ առտուընէ մինչեւ իրիկուն շորցած, կռնծած, ծերին քով լոկ մնջիկ անկիւն մը կծկած գուլպայ կը հիւսէր։

ԱԱՍՏՈՒՐ ԵԱՐՃԱՆԵԱՆ

Մեսգեակը վաղը

ԱՄՓՈՓՈՒՄ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՇԻՇԼԻԻ ԴԵՐԵԶՄԱՆԱՏԱՆ ԿԱՐԴԱԴԻՐ ՄԱՍՆԱՄԻՄԻ

ՍԿՍԵԱԼ 1894 ԱՊՐԻԼ 12Ի ՄԻՆՉ 1895 ԱՊՐԻԼ 30

Մասք	Զէն և Շահ 90 դեկ. 31	91 դեկ. 31	92 դեկ. 31	94 ապր. 30	95 ապր. 30	Համագումար Օ. Ո. դրշ.
Յարգարումն և չինութիւն	2852.42	10.00 3/4	42.22 1/4	57.47	16.13 1/2	2978.25 1/2
Ընդհանուր ծախք	122.57 1/4	15.60 3/4	15.36 1/2	28.67 1/2	73.39 1/2	255.61 1/2
Թոշակ	880.46 1/4	158.40	140.40	197.64	186.18	1563.08 1/4
Տոկոսք	266.31 1/2	47.31 1/2	53.23 1/2	50.28	42.90	460.04 1/2
Վերադիր	166.95	... 50	25.—	56.—	49.—	297.45
Ակակա հաշիւ	...	...	...	...	2.—	2.—
	4288 72	231 83	276 22 1/4	390 06 1/4	369 61	5556 44 3/4

Հասոյթ	Զէն և Շահ 90 դկ. 31	91 դկ. 31	92 դկ. 31	94 ապ. 30	95 ապ. 30	Համագումար Օ. Ո. դրշ.
Արձանագրութիւն և գերեզմանավար	387.—	68.—	62.25	107.75	76.—	701.—
Նախկին թաղի արժէքին	1475.87 3/4	109.20	161.—	38.50	489.25	2273.82 3/4
Նոր » »	1234.37 1/2	115.—	176.25	408.75	172.—	2106.37 1/2
Տապանաքար	43.—	5.50	7.—	20.—	19.—	94.50
Պարտիզի հասոյթ	37.78 1/4	3.24	3.—	2.50	29.21	75.71 1/4
Մանաւորաց հաշոց չինութիւնք	2.11 1/2	1.17 1/2	... —	4.—	... 31	7.60
Նուէր	52.32 3/4	53.93	3.25	6.—	7.—	122.50 3/4
Զանազան հասոյթ	1.78 1/2	... —	... —	... 46	6.78 1/4	9.02 3/4
Կոակ Ջունդ	.... —	... —	... —	... —	100.—	100.—
	3234.26 1/4	356.04 1/2	412.75	587.96	899.55 1/4	5490.57
Վիճակ. բաց պարտք	.....	.....	.....	.....	.....	65.87 3/4
						5556.44 3/4

ՐՈՊԼԻՐ ԳՈՂԼԷՃ

Սոյն Քոլէճ, հաստատեալ կայսերական Բարձր Իրատէով, կազմակերպեալ է Եւրոպական ու Ամերիկեան նոյնօրինակ հաստատութեանց նման, ունենալով նշանաւոր դասատուաց կազմ մը, որով կը կատարուի։ Նաեւ ընտիր եւ յաջողակ ուսուցիչներ՝ Հայերէն, Գուլարերէն, Գաղիերէն, Գերմաներէն, Յունարէն եւ Թրքերէն լեզուաց համար։ Ունի զարատուն մը, իբր 8000 հատորեալ բաղկացեալ, երկրաբանական, հանրաբանական, կենդանաբանական եւ բուսաբանական հաւաքածոյներ, եւ Բնագիտական, Տարրաբանական, Բնախօսական եւայլ բազմաթիւ գործիներ։

Քոլէճին նպատակն է ժամանս իս պահանջմանց համաձայն բարձրագոյն կարգի կրթութիւն մը տալ իրեն դիմող երիտասարդաց, նոր տնօրէնութիւնք եղած են յիսնական զիտութեան դիւրութիւնքներ ընծայելու համար։

Քոլէճի մէջ աւանդեալ զրական եւ գիտական ուսմանց լեզուն Անգլիերէն է. սակայն իւրաքանչիւր ուսանող պարտաւորեալ է ուսանիլ իւր մայրենի լեզու եւ տոմմային պատմութիւնը։ Հայերէն լեզուի եւ գրականեան համար գծեալ է ուսման կատարեալ ընթացք մը որուն պ. Բոի Հետեւիլ իւրաքանչիւր հայ ուսանող։

Հաստատութեան քարաշէն եւ հոյակապ շէնքերն կառուցեալ են ի Բումելի-Հիսար, Վոսփորի եւրոպեան կողմը գտնուող բերդերուն ետեւը բլրոյ մը վրայ, որոյ գլուխը Վոսփորի ափանց վրայ գեղեցկագոյնն եւ ամենէն առողջարարն համարեալ է։

Քոլէճի յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտեմբեր 3/15ին։ Մանրամասն տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն որ ի Բումելի-Հիսար։ 367 15—24

Ուսումնական Խորհուրդէն վկայեալ ուսուցիչ մը պատրաստ է ազգ. վարժարանաց եւ մասնաւորապէս տուներու մէջ դասախօսել հայերէն, Ֆրանսերէն, Թուրքերէն, Յունարանութիւն եւ նախապարերք գիտութեանց։ Երեքլեզուեան զեղագրութիւն։ Լաւագոյն մեծաւոր երաշխաւորեալ։ Փափաքողք դիմեն Խմբագրութեան։ 5—6

Վակտրան

ԶԱԼԱԹԻՈ, Օգոստ. 24/5 Սեպտ. 1895

Անուանումն. եւ Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեղոյթ	Ընթացիկ Դիներ
100		Քոնս.Մէրիա A	65 —
100		» » B 1 %	44 20
100	1831	» » C	30 10
100		» » D զոցուած	29 07
400		» » D բացուած	29 06 1/2
100		» » D միջօրէ	29 06 1/2
100	1870	Բուլ.Հեպ. զոցուած	145 1/4
ֆր. 500		Բուլ.Հեպ. բացուած	145 3/4
		Բուլ.Հեպ. միջօրէ	145 1/2
Անկ. Վճր.			
20 10	1890	Օսմանիէ 4 %	— — —
22 11	1369	Քրէտիտ ֆէն. Օթ.	11 10
10 5	1872	Լոս. Օթ. տր Շ. է Վ.	6 30
140 140	1878	Լաւրիումի	51 50
500 300	1889	Անատոլուի (Բժթ.	605 —
500 500		Երկանուղիր (Պրթ.	315 —
20 8	1882	Թրամուէյ (Բժթ.	11 20
500 500		Թրամուէյ (Պրթ.	500 —
500 200	1883	Օսմ. Ռէժի	29 13
1.40 1.40	1892	Օսմ. Միկրէպ 6 %	5 24
11 5 1/2	1893	Օսմ. Ապահովութ. Ընկ.	7 55
500 500	1882	Գրի Ընկ. Տէրբոս	456 —

Թղթադրամներ Դի Վրայ	Օ. Ո.	Դրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	3	—
1 ամսուան համար	5	—
1 օրուան համար	1	25
Ոսկեայ	—	—
Կանիկի (Հէվալէպկ)	—	82 1/2

Թղթադրամներ Դի Վրայ		
8 օրուան համար 25 հատի ֆր.	3	50
1 ամսուան համար »	15	—

Ընթացիք Փոխանակութիւն		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 դրշ.-ն	110	15
20 Ֆրանկնոց	87	38
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քրիսիոց	51	20
Բուպլ Թղթադրամ	8	45
Մել.Տիտէյէ	108	15
Մարք արծաթ	103	—
Մէճիտիէ	88	20
Տոկոս Զալաթիոյ Մակարանի	6	—

Ընթացիք Փոխառնութիւն		
Լոնտոն 3 ամիս Դրշ.	110	—
Փարիզ » Ֆր.	23	—
Վիեննա 8 օրուան Ֆլոր.	11	02 1/2
Գերմանիա » Մարք.	18	15 1/2

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆԳ

ԳՈՒՐԻՆ 4 Սեպտեմբեր		
Քոնսոլիտ Օսմ. Բ Կնիկ. Ֆր.	44	90
» » C »	29	10
» » D (Բացուած »	26	60
» » D (Գոցուած »	26	65
Բուլգարիոյ երկաթուղի »	157	50
Բրիսրիկ »	495	—
Մաքեայոյ Պարտատոմսեր »	517	50
Սամսունի »	483	50
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	514	37 1/2
Պանք Օթոման (անուանական.) »	770	—
Ռանտի Ֆրանսական 3 % »	102	22 1/2
» » 4 1/2 % »	107	17 1/2
» Իտալական »	90	52
Քրէտի Լիոնի »	845	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	— —	—
Քոնդու

ՀԻՍԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԵՒ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԻ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Ա.ԱԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11 671,018
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 2,906 678

ՆՕՐԹՀԲԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Ա.ԱԳԼ. ՈՍԿԻ 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 444 600
ՀԱՍՈՅԹ 1894 ՏԱՐԻՈՅ 1,105,300

Ընկերութիւնս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց այս տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար դիրենք ներկայացնել. նաև իրը ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար նշեւ ցարդ տուած Լաստին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Ա.ԱԳԼ. ՈՍԿԻ, 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՑՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Ա.ԱԳԼ. ՈՍԿԻ 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ նոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ զգալ կը հրաւիրուին գիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան դետնայարկ թիւ 22 և 22 բ. սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ Գործակալ կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեքնկերուց։

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՐՆԿ

1881 Մարտ 26ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրգ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մոսքոսիա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 4,000,000 ռուպլի
Երաշխաւորութեան գումար 63,000,000 ֆրք.
1894ի հասոյթք 24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճրծ. է մօտ 80,000,000 »

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱԻԳԵՐ
Պոլիս ՃԷԼԱԼ ՊԷՅ խան, Թիւ 22, 23

Փոխնդ Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՋ

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Զէօրկէբճի ղրոյ, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌԷՊԲԷՆ ՐՆԿ. 32

ԼԱ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԱՏ ԳՈՒՄԱՐ
774,000,000 ՖՐԱՆՔ
Տնօրէնութիւն Ֆ. Թուրքիոյ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ գ'Ինթալիէն. 1, 3, իր Լը Բելթիէ փոստի տեփական չէնքին մէջ
1845ին հիմնուելէն է վեր

Ապահովագրութիւնք վճարուած 1893ի դրութեամբ	955,000000
Ապահովագրեալներու վճարուած	78,000000
Հասոյթ	175,000000
Նոր ապահովագրութիւնք 1 Մէյեար 1894 յունուար 1	160,000000
Աւանդք եւ անշարժ կալ. յԵւրոպա	30,000000
Ցաւեալներ զրամագլուխ	88,000000
Արդի ապահովագրութիւնք 2 Մէյեար	37,000000

Տկեարներ ապահովագրէր

Շահաբաժիններու բաշխմամբ և ապահովագրեալ վիրաւորեալներ ի դէպ մահու։
Պայմանագրութիւն նոր եղանակ
Ընկերութեան կողմանէ ԱՆՄԵՐԺԵԼԻ
սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։
ԱՌԱՆՑ ՎԱՐՁԱՒԱՀԻՒՐ ի մասին բնակութեան և ուրիշ օրէնքներ.

Հինգ տարի ետքը ԻԲԱՒՈՒՆՔ տալով ընկերութենէն փոխանակութիւններու որոց գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Ուրիշ ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ Տնօրէնութիւն կ'Թուրքիա.
188 Ճ. ՈՒ. ՀՈՒՐՄՕԶ եւ ԸՆԿ.
Վայրկեան փողոց, Վիթալիս խան, Ղալաթիա

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵԱՆՑ
ԱՊԻՕԼԻՆ-ՍԱՓՈԹՕԻ
APIOLINE DU DR CHAPOTEAUT
(Գրանցեալ)

Նշիրիանը ամենայն ոգեւորութեամբ ապարանարար դեղն է և ամենայն գնահատուած բժշկին։ Սանձ կը տրուի և կը կանոնաւորէ դաշտանները կը գարնանային դաշտանները կը դադարեցնէ և կը դիմադրէ ամենայն ցաւերու։ Գործածութիւնը ամենայն դեղերու և թրթիռներու։ Գործածութիւնը ամենայն դեղերու։ Գործածութիւնը ամենայն դեղերու։
Փարիզ — Գրասենեակ մասնաւոր դեղատան
6, բուլվար Սենթ Միշել
A.

SWIFT

ԱՅՍ ՊԻՍՈՒ ԱԼԻՔԸ ՄԻԱՅՆ ԴԵՆՅԻՔ
որ չինուած է հռչակաւոր ՍՈՒԻՖԹ զինագործարանին կողմէ։ Սոնիկ պիսիքլիկը ամենէն ծանօթն ու հռչակաւորն է։ Հաստատուն, վայելուչ, արագ, անմրցելի 1895ի նմոյշարանին մէջ առաջին մրցանակը շահած է։ կը ծախուի նիքելիզ էրպէնի բով, Պոլիս Պանճ, Բարու Թիւ 2 եւ Ղալաթիա Մահմուտիէ փողոց Թիւ 22 ու 31։

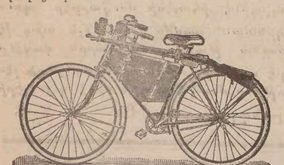

Թուրքիոյ համար ընդհանուր զործակալն է Սարաֆիոլու տունը՝ Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, Բ. յարկ։ 366 20—80

ՄՈՍ
ՇՈՒՆԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ, Պորտոյ, Մէնչիսթրսկոյ
և Սաս Մոսի գիծ— Բոնոյ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Բամէնա	3000	Թիպս	2500
Անպիտ	3000	Նէրեթիս	2400
Թէյլոր	3000	Օտայրիս	2250
Քիանոքուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սիթիսրս	2000
Սամանի	3000	Կասբնի	1500
Մարիսիթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Բէյքոզ խան
ՃԷՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
330 31, Ճէյմս Սթրիթ Լիվրբուլ

ՍԻՏՆԵՑ ՆՕՎԻԼ ԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ա. Ն. Դ. Լ. Ի. Ա. Ն. Ա. Ն. Վ. Ա. Ն. Ա. Ն. Ա. Ն. Ի. Ա. Ն.

ՂԱԼԱԹԻԱ, ԵՒՐՔՍԷՔՔ ՊԱԼՏԷՐԸՄ ԳԷՈՐԳ ՊԷՅ ԽԱՆ ԹԻՒ 1, 2, 3

Ասոնց զենիներ Անգլիոյ Շեֆիս քաղաքին Ճօնն Նօվիլ եւ Որդիք գործարանին մէջ կը պատրաստուին եւ հետեւեալ մենաշնորհեալ մարքան կը կրեն։ Ոմանք այդ զենիներու կեղծը կը հիանն եւ անգլիական տառերը չճանչցողներ զայն կը գնեն, որով նոյն գործարանին արժէքաւոր զենիներուն վարկը կը կոտրեն։

Ճօնն Նօվիլ եւ որդւոյ գործարանին արտադրութիւնք այս մասնաւոր մարքան կը կրեն։ Կեղծիրէն զգուշանալու համար պէտք է ուշադրութիւն ընել զենիներու, ածիլիներու, կտրոցներու եւ մկրատներու վրայ գտնուած մարքային ու անգլիական տառերուն։

Այս գործարան 1700 տարւոյն ապրիլ 26ին հաստատուած է։

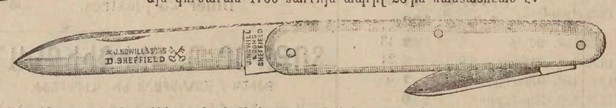

Սիտնէյ Նօվիլ եւ ընկերութեան ներկայացուցիչն է դրամարկղներու ամենէն մեծ Միլներ գործարանին։

Այդ դրամարկղներ ամէն կերպով կը դիմանան հրդեհի եւ գողերու դէմ։ Փոփոխողներու ցոյց պիտի տրուին վկայականներ, որ կը հաստատեն Միլների դրամարկղներու տկարութիւնը։

Սիտնէյ, Նօվիլ եւ ընկերութեան անգլիական վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ լաւ տեսակէտ դզալներ, պատառաքաղներ, դանակներ ու սեղանի զանազան սպասներ ինչպէս նաեւ առժամ բլուրէ դզալներ, պատառաքաղներ եւ այլն։ Նոյնպէս ջաղացքի փոկեր ու մուրներ, սեղանի յատուկ լամպարներ, տաքնոցներու մէջ կախուելու լամպարներ, ցամաքային ու նաւային զինուորական յատուկ կոնակներ, հոբայի մեքենաներ եւ այլն։

Հեռաւոր տեղերէ եղած յանձնարարութիւնքի կը կատարուին կանոնաւոր կերպով եւ շուտ։

Թ. 312

Royal Windsor

ՀՈՒԶԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒՆ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափին, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափին։ Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէք Ռոյալ Վինդզորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան ատենին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մի կ'ուսայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին։ Այս դեղ, որուն տերը չքաղդրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրներու և դեղագործներու քով։

Վերջերս Վարդի ապեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոյալ Վինդզորի ծախուած տեղերը։

ԳՈՆԵԻ ՀՆԱՐԻՔ
ԲԵԼԳԻԷԻ ՔԻՆԻՆԻՆ
ԳԱՐԱՖԻՆԵՐԸ
QUININE de PELLETIER

Բոլոր բժիշկներուն կողմէ ընդունուած իր ազդեցութեան համար ընդհանրապէս գլխացաւերու, ջղացաւերու, ատամնացաւերու, կիսագլուխի, յոգնացաւի, մարմնոյ ծանրութիւնու։ Մեծապէս ազդելի է ընդդէմ ինֆլուենցայի, կոխրի, տարբերակ ցաւերու։ Մեկ քարտէզի արժէքը աւելի ազդու քան գաւաթ մը քինինի։
10 20 և 100ական արուեստներ։
Իւրաքանչիւր արուեստ կը կնքէ (ստորագրութիւն) ինչպէս նաեւ։
Կենդանասէր գեղեցիկ Վիլլիէն փողոց, 8 և գլխաւոր դեղատուներ։
A.

ՈՍԿԻ ԱՍՏՂ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԱՍԼԱՆԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ. Սուլթան Պայազիտ հրապարակ, 3ի, Բիեռ. Բաֆէ Սբանտիտ, Բերա մեծ փողոց, ՉԵՐՆԱԳԿՈՒ հացկերոյթներու, ճաշերու, պարահանդէսներու եւ հարսնիքներու բարաթն ու գիւղը։
ՄԻԱԿ ՏԷՐ՝ 600 անձէ աւելի սեղանի արծաթէ ամբողջ սպասներու։
ՄԱՍՆԱՒԻՏՈՒԹԻՒՆ՝ սեղանի պերճ սպասուց, սեղանամանները եւ բիւրեղէ նուրբ առօթն ը, վարձու կը տրուին ծանկոյթ եւ խոնանոցի տնօրէ։
ՍԵՂԱՆԱՅԻՆԵՐԸ, փա պիտներ, ճարտար ծառայարանները ու պաղարարներ, իր ճաստատուած կարգէ բռնուած։
ԹՈՂԵՒՑՈՒԹԻՒՆ արեւելեան ու եւրոպական գրաքեստներ։ 876 11—27

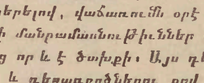

ՓԻՆ ԷՅՆԷՔ (CUNARD
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՒՆԱՅԻՆՈՑ
Ուղղակի գիծ Բոստոն կը բռնէ Լիվրբուլ և Աբերլիէր գիծ—

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Գոթիտ	4581
Էդրուբիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ադաս	2393
Բավարիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալտիրա	2144
Միթիա	4557	Թրինիատա	1899
Ալէբրա	2143	Մորոգգո	1855
Քէլտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուբանիա	12930
Գազանիա	4345		

Թրինիտատ ջղեղեալ, նաւապետ Հիլ, Լիվրբուլէն հոս պիտի հասնի ընդհանուր վաճառքով գէպ ի սեպտ. 6։
Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ավիքսիտաթ խան, թիւ 401
Ղալաթիա 335

ՇՈՒՆԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ
Ն ԲԱՔԻ ԸՆԿ
Մարսիլիայէ և Պոռնա-Ֆ ԴԷՆ-կոնոնատարաշ Բոնոյ

Ասոնք չոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի Սեպտ. 10ին (Բ. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »
Ուղղակի և արագ ուղեւորութիւն
Նաւուղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմեալ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ
Մոսամկնէ փողոց Թ. 108
133

ԼԱՆԿՐ ԼԱՆՔՈՒԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ԱՌԷԷՆ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾԸ

ՍԲԱՖԵԼՈՒՈՐՈՒԹԵՍՆ ԴՈՒՄԱՐ 126 ՄԻԼԻՈՆԷՆ ԱՒԵԼԻ — 1871 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ 93 ՎԱՀԱՐԱՒԱՆ ԴՈՒՄԱՐ 180 ՄԻԼԻՈՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԹՈՐՀՈՒՐԴ

Գ. Գ. Կոմս Լոտոն Զիշի, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական, Նախագահ
» Ռոսոլֆ Հոեոս, դեր. Նախագահ
» Ժոզէֆ Հոեոս, կայս. եւ արք. Ներքին խորհրդական
» Բոյսման Նարշ » » »
Անթուան Բրոքէշ տ'Օսթէն
Թէոտոր Բոնցէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկենհայմ

Կառավարական Բոմիսէր
Գ. Ժան Մոլոթ, կայս. արք. խորհրդական

Ընդհանուր Գործակալ, Բերա, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Սարաֆիոլու, ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՏԻ
Գլխաւոր Գործակալ, ՄԻՔԷԱԼ ՏԷՐ ՆԵՐՍԻՍՍԻԱՆ կ. Պոլիս, Գօշամանօղլու խան Թիւ 7, 302

ԻԻՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԻՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ է Փարիզ էր Կէոդրոնատէրի, Պուլ. փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ
Պահեստի դրամ — Ֆրանք 10,000,000
Թղթապանակին մէջ » 7,650,000
Հասոյթք 1892 տարւոյ » 69,244,813
Վճարուած Հրազ » 15,328,801
Երաշխաւորութիւնք Միլիոն-Վիթ » 176,000,000
Ն. Գ. Գոլիս, Ընկերութեան գրասենեակը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԳԱՆ, » 114,500,000

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Բայսէրլեան, մասնաւոր անօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։ 358

COMP. RUSSE
DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒՆԵՆԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբթուան կարգ ելքերը

Ս2. 21/2 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Դ2. 22/3 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակ ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դ2. 23/4 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Հ2. 23/4 Սուրհանդակ դէպ Փորթ-Սայիդ նաւահանգիստները մինչեւ Պանուսի առաւօտեան ժամը 11ին։
Հ2. 24/5 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուշ 25/6 Ադեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ամբ 4ին։

ԱՅԴ. — Օգոստ. 22 3, երբշաբթի օրը կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող զգուշորը Զմիւռնիոյ մէջ փոխ հանդիպելիք Քրիթոլի, Գէլրուկ, Եափա եւ Հոր-Սայիտ գալով դարձնելու։ 363

Արտօնատէր Ս. ՏԱՐԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ